

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Паразитологія

Освітня програма Біологія та лабораторна діагностика

Спеціальність 091 Біологія

Галузь знань 09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від “13” березня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

Зміст

1. Загальна інформація.....	3
2. Опис дисципліни	3
Мета дисципліни.....	3
Компетентності	3
Програмні результати навчання.....	4
3. Структура курсу	4
4. Система оцінювання курсу	5
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	6
6. Ресурсне забезпечення.....	6
Література.....	6
7. Контактна інформація.....	7
8. Політика навчальної дисципліни.....	7
Академічна доброчесність	7
Пропуски занять (відпрацювання).....	7
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	8
Невідповідна поведінка під час заняття	8
Неформальна освіта.....	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Паразитологія
Освітня програма	Біологія та лабораторна діагностика
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	091 Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	(вибіркова)
Курс / семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета дисципліни

Метою вивчення дисципліни є поглиблення знань про явище паразитизму, узагальнення інформації про цикли розвитку паразитів, значення паразитів у природних біосистемах і практичній діяльності людини, а також особливостей прояву захворювань та засоби боротьби із ними; розкрити закономірності складних життєвих процесів паразитизму і пов'язаних з ним морфологічних та біологічних адаптацій

Компетентності

- ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.
- ЗК10. Здатність працювати в команді.
- СК01. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань.
- СК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.
- СК03. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.
- СК04. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.
- СК05. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.
- СК07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.

СК08. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів.

СК09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.

Програмні результати навчання

ПР08. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПР09. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.

ПР10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокариот і еукариот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.

ПР12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.

ПР13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.

ПР14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.

ПР15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.

ПР16. Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму.

ПР19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Зміст і завдання паразитології та її зв'язки з іншими біологічними науками	Зміст і завдання паразитології. Історія розвитку паразитологічної науки.	Вивчення лекційного матеріалу, тестування опитування
2.	Форми біотичних відносин між паразитами, хазяями і зовнішнім середовищем	Знати класифікації хазяїв; види паразитизму: явища подібні до паразитизму	Вивчення лекційного матеріалу, тестування опитування

3.	Джерела зараження і шляхи проникнення паразитів в організм хазяїна	Володіти основними поняттями про джерела і шляхи інвазій та виділення інвазійних елементів у зовнішнє середовище.	Вивчення лекційного матеріалу, індивідуальне завдання
4.	Особливості організації паразитів. Внутрішня будова	Володіти знаннями про м'язову і нервову системи паразитів. Знати про особливості травної системи, органи дихання і кровообігу. Володіти знаннями про вплив паразитизму на організацію вільних стадій розвитку паразитів.	Вивчення лекційного матеріалу, індивідуальне завдання
5.	Особливості життєвих циклів паразитів	Знати про життєві цикли паразитів і тривалість окремих стадій.	Вивчення лекційного матеріалу, тестування опитування
6.	Походження і шляхи формування паразитофауни свійських тварин і людини	Знати про джерела паразитофауни свійських тварин і людини; внутрішньовидову диференціацію паразитів	Вивчення лекційного матеріалу, індивідуальне завдання
7.	Вплив паразитів на хазяїв. Захисні та пристосувальні реакції організму хазяїна на проникнення паразита	Знання про механічний та біохімічний механізми впливів паразитів на хазяїв; знання про різні типи захисних реакцій організму хазяїна на проникнення паразита та види імунітету	Вивчення лекційного матеріалу, індивідуальне завдання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	0

Практичні заняття	40
Індивідуальне завдання	20
Контрольна робота	20
Альбом	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Практичні заняття		5		5		5		5		5		5		5	5			40
Індивідуальні завдання										10						10		20
Контрольна робота																	20	20
Альбом																	20	20
Всього за тиждень		5		5		5		5		5	10	5		5	5	10	20	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійна дошка, мікроскопи з мікропрепаратами, комп'ютер
Література	
1. Паразитологія: конспект лекцій: укладачі: Сухомлін К.Б., Занченко О.П. – Луцьк: Медіа, 2020 – 94 с. 2. Корнюшин В.В. Паразитологія. Конспект лекцій. К.: МСУ, 2011. 128с. 3. Лабораторна діагностика паразитарних інвазій. / В.П. Пішак, Р.Є. Булик, О.І. Захарчук.– Чернівці: Медуніверситет, 2007. – 284 с. 4. Медична біологія: Навчальний посібник до практичних занять / Романенко О. В., Кравчук М. Г., Грінкевич В. М. та ін.; За ред. Романенка О. В. – К.: Здоров'я, 2005. – 372 с. 5. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин: навчальний посібник /О.М. Єрохіна. – К. : Аграрна освіта, 2014. – 431 с. 6. Основи медичної паразитології. Еволюція. Біосфера : навчально-методичний посібник для студентів - іноземних громадян I курсу медичних факультетів спеціальність "Лікувальна справа" / О.Б. Приходько, А.П. Попович, К.І. Гейченко, Т.І. Ємець, Г.Ю. Малєєва. – Запоріжжя: [ЗДМУ], 2018. – 159 с.	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра біології та екології, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201 б, (510 ауд.), 59-61-64
Викладач	Долинко Неля Петрівна
Контактна інформація викладача	nelia.dolynko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/Наказ-№627_27.09.2018.pdf. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. В Університеті діють моральноетичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf
Пропуски занять (відпрацювання)	Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/PORYADOK-Orhanizatsii-Ta-ProvedenniaOtsiniuvannia-Uspishnosti-StudentivPrykarpatskoho-Natsionalnoho-UniversytetuIm.-Vasylia-Stefanyka.pdf

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	До дати проведення останнього практичного заняття пройти тестування з усіх пропущених контролів і виконати індивідуальні завдання
Невідповідна поведінка під час заняття	
Додаткові бали	
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи: Prometheus

Викладач
Долинко Н.П., к.б.н., доц.

